

OBSAH

PREDHOVOR	7
1 CHRONICKÉ OCHORENIA MODERNÉHO SVETA	9
1.1 Definícia chronických chorôb	10
1.2 Nádorová choroba – najzávažnejšie chronické ochorenie	11
1.3 Podiel prežívajúcich pacientov s nádorovou chorobou	12
1.4 Determinanty prežívania pacientov s nádorovou chorobou	13
1.5 Vek v čase diagnózy a šanca na prežitie	13
1.6 Fázy prežívania pacientov s nádorovou chorobou	15
1.6.1 Šok z diagnózy nádorovej choroby	16
1.6.2 Fáza odmietania a negativizmu	17
1.6.3 Fáza agresivity	18
1.6.4 Fáza adaptability	18
1.6.5 Fáza frustrácie a depresie	18
1.6.6 Posttraumatická stresová porucha	19
2 KLINICKÉ, PSYCHICKÉ A SOCIÁLNE STRESORY NÁDOROVEJ CHOROBY	20
2.1 Genetické testovanie nádorovej susceptibility	20
2.2 Klinické stresory spojené s liečbou	22
2.3 Fyzické stresory spojené s liečbou	25
2.3.1 Celkové zhoršenie zdravia	25
2.3.2 Chronická únava, vyčerpanosť (fatigue)	26
2.3.3 Bolesť	27
2.3.4 Poruchy spánku, nespavosť	27
2.4 Psychosociálne stresory	28
2.4.1 Strata telesnej integrity	28
2.4.2 Sociálna izolácia	29
2.4.3 Sexuálna dysfunkcia	29
2.5 Sociálne stresory	30
2.6 Stresory nádorovej choroby detského veku	31
2.7 Dopad stresorov nádorovej choroby na rodinných príslušníkov a sociálnu sieť pacienta	31

3	PSYCHOSOCIÁLNA ONKOLÓGIA	33
3.1	Psychosociálna záťaž onkologických pacientov	34
3.2	Biopsychosociálny model starostlivosti v onkológii	35
3.3	Racionálne vysvetlenie celkových symptómov nádorovej choroby	36
3.4	Vplyv stresu na progresiu malígnych nádorov	40
3.5	Modality biopsychosociálnej suportívnej liečby v onkológii	41
3.6	Koncepcia biopsychosociálnej starostlivosti	42
4	KOMUNIKÁCIA	44
4.1	Umenie komunikovať	44
4.2	Verbálna komunikácia	45
4.2.1	Pravidlá úspešnej a efektívnej verbálnej komunikácie	46
4.2.2	Aktívne počúvanie	47
4.3	Neverbálna komunikácia	48
4.3.1	Členenie neverbálnej komunikácie	49
4.4	Komunikácia v zdravotníctve	54
4.4.1	Komunikačná zručnosť lekára	56
4.4.2	Príprava na rozhovor a vedenie rozhovoru s pacientom o diagnóze ..	57
4.4.3	Rozhovor o diagnóze s rodinou pacienta a spolupráca s rodinou pri starostlivosti o pacienta	60
4.4.4	Vedenie komunikácie s rodinou bez prítomnosti pacienta	61
4.4.5	Vedenie rozhovoru s pacientom za prítomnosti členov rodiny	62
4.4.6	Vedenie rozhovoru s rodinou tlačiacou na lekára, aby neinformoval pacienta o jeho zdravotnom stave	63
4.4.7	Vedenie rozhovoru s pacientom o paliatívnej starostlivosti	64
4.4.8	Vedenie komunikácie s pacientom s „problémovým“ správaním	67
4.4.9	Vedenie komunikácie s hendikepovaným pacientom	73
4.4.10	Komunikačné zlozvyky pri starostlivosti o pacienta	76
5	KVALITA ŽIVOTA	78
5.1	Kvalita života týkajúca sa zdravia	78
5.2	Kvalita života pacientov s nádorovým ochorením	80
5.3	Kvalita života pacientov v terminálnom štádiu ochorenia	80
6	PALIATÍVNA STAROSTLIVOSŤ	82
6.1	Všeobecná paliatívna starostlivosť	82
6.2	Základné princípy paliatívnej starostlivosti	83
6.3	Fázy nevyliciteľného ochorenia	84
6.4	Paliatívna starostlivosť v intenzívnej medicíne	84
6.4.1	Špecifiká paliatívnej starostlivosti o onkologického pacienta v intenzívnej medicíne	85
6.5	Systémová liečba v paliatívnej medicíne	85
6.5.1	Prínosy systémovej liečby	86
6.6	Nekuratívna (paliatívna) starostlivosť v onkológii	86

6.7	Oznamovanie závažných správ	87
6.8	Formy paliatívnej starostlivosti	88
6.8.1	Hospicová starostlivosť	88
6.8.2	Ambulancia paliatívnej medicíny a konziliárny paliatívny tím	90
6.8.3	Oddelenie paliatívnej starostlivosti	90
6.8.4	Špeciálna hospicová poradňa	90
7	TERMINÁLNA STAROSTLIVOSŤ	91
7.1	Komplexná terminálna starostlivosť	91
7.1.1	Biologická rovina terminálnej starostlivosti	92
7.1.2	Psychosociálna rovina terminálnej starostlivosti	94
7.1.3	Spirituálna rovina terminálnej starostlivosti	95
7.2	Vyrovňavanie sa rodiny s terminálnym štádiom	97
8	ZOMIERANIE	99
8.1	Fenomén nádeje	99
8.2	Päť fáz vyrovnávania sa so smrťou podľa E. Kübler-Ross	101
8.3	Smrť	107
8.4	Strach zo smrti	107
8.5	Posledné rozlúčenie a rozhovor s pozostalými	110
9	SYNDRÓM VYHORENIA – BURN-OUT SYNDRÓM	112
9.1	Príznaky syndrómu vyhorenia	113
9.2	Fázy syndrómu vyhorenia	113
9.3	Prevenca syndrómu vyhorenia	114
9.4	Komunikácia v rámci prevencie syndrómu vyhorenia pri starostlivosti o pacienta v onkológii	116
10	SUPERVÍZIA, BÁLINTOVSKÉ SKUPINY	119
	ZÁVER	121
	POUŽITÁ LITERATÚRA	123